

'We hebben geen gasaansluiting meer nodig, dat scheelt veel geld'

Bouke Koopman: "Ik vind het uitzoeken van technieken en het ontdekken van de mogelijkheden het leukst aan duurzamer leven. Bij ons thuis ben ik het meest enthousiast over onze snipperketel. Die kun je vergelijken met een pelletkachel, alleen is deze ketel computergestuurd en kan hij ook hout, boomsnippers en briketten verwerken. Ik ben timmerman en doe vooral restauratiewerkzaamheden; mijn afval levert op die manier dus energie. De snipperkachel verwarmt niet alleen het huis in de kapberg, maar ook de werkplaats, het voorhuis én ons water. Daarom hebben we geen gasaansluiting meer nodig en dat scheelt ons jaarlijks veel geld. Onze zonnepanelen zijn een indaksysteem en hebben we bijna een jaar. De opbrengst tot nu toe bedraagt 1.430 kilowattuur, wat overeenkomt met een CO₂-reductie van 1,43 ton. De opbrengst van de panelen is overdag het grootst; dat is voor ons gunstig omdat we allebei aan huis werken. Verder besparen we nog meer met een laag-temperatuurvloerverwarming en convectorradiatoren. Daardoor wordt het huis verwarmd met water van 40 graden, in plaats van de reguliere 60 tot 80 graden. Op mijn verlanglijstje staat nog een windmolen, maar ik kan geen goed systeem ontdekken waarmee dat rendabel is in Nederland. De aanschaf is te duur ten opzichte van het rendement. Verder willen we in de toekomst een kas plaatsen om de opbrengst van de moestuin te verhogen. Daniëlle doet aan inmaken en door onze moestuin en vijftien fruitbomen proberen we steeds meer zelfvoorzienend te leven."

WIE Bouke en Daniëlle Koopman
WAAR voormalige koestal met kapberg en timmerwerkplaats in Westzaan
BOUWJAAR 1914
WAT zonnecollectoren, snipperketel, convectorradiatoren en lage-temperatuur-

vloerverwarming, gebruik van oude bouwmaterialen, tweedehands balkhout en inlands larikshout (windgezaagd op de Zaanse Schans) bij de restauratie van de boerderij, CO₂-sensoren voor juiste ventilatie en minimale stookkosten, boomgaard en moestuin